

Maribor, september 2018

PREŽIHOVA BRALNA ZNČKA IN PALČEK BRALČEK – PRIPOROČILO ZA DELO V PROGRAMU

Bralna značka je slovensko gibanje, ki že več kot petdeset let spodbuja razvoj bralne kulture mladih. Bralna značka tako **spodbuja prostovoljno branje v prostem času**. Gre torej za prostovoljno in prostočasno aktivnost. Bralna značka, ki je ena najbolj množičnih aktivnostih v šoli, se je ves čas razvijala kot dopolnilo k pouku slovenskega jezika in književnosti ter dejavnostim (šolske) knjižnice, hkrati pa je kot obšolska/interesna dejavnost lahko svobodnejša, bližja otrokom in mladim, in tako uspešnejša pri oblikovanju bralcev za vse življenje.

✚ ČAS TRAJANJA BRALNEGA LETA IN ŠTEVILO POTREBNIH PREBRANIH KNJIG:

Bralno leto traja od 17. septembra, ki ga obeležimo z Bralnim maratonom in traja nekako do konca maja.

ŠTEVILO POTREBNIH PREBRANIH KNJIG:

vrtni: 3 knjige

1. triada OŠ: 3 knjige

2. triada OŠ: 4 knjige

3. triada OŠ: 5 knjig

Primeri dobrih praks:

- v kolikor učenec sodeluje na tekmovanjih, kjer morajo prebrati več knjig, upoštevajte ENO izmed knjig iz tekmovanj, tudi kot prebrano knjigo za bralno značko (npr knjige za Cankarjevo tekmovanje ali zgodovinsko tekmovanje, ...).
- dodatna nagrada za učence, ki zelo veliko berejo (nagradni izlet, povabilo na kakšne dogodke, ...).
- v vrtcih lahko upoštevate tudi eno dramatizacijo, ki jih pripravljate za različne namene.

✚ BRALNI SEZNAMI

Bralnih seznamov NI, ni ne priporočenih, ne obveznih seznamov. Seznane ne objavljamo na spletni strani, v kolikor so, se naj umaknejo iz spletnih strani.

Bralec naj bo (čim bolj) samostojen pri izbiri knjig. Vloga mentorja je v programu Prežihove bralne značke pomembna, tudi pri izboru knjig. Mentor svetuje bralcu knjige, ki so primerne starosti in sposobnostim (nujno je upoštevati posebnosti kot so učenci tujci ali učenci s posebnimi potrebami). Izbor knjig glede na interes otroka, še vedno pa ne pozabimo na glavni namen, spodbujanje branja. Nič ni narobe, če se učenci odločijo

tudi za trivialno literaturo (gradivo za lahko branje). Vendarle Prežihova bralna značka spodbuja prostovoljno branje.

V kolikor pa uporabljate sezname v knjižnicah ali razredih ali bi želeli usmeriti učence h kvalitetnim literarnim delom, potem na seznamu ne sme biti zapisa Prežihova bralna značka (npr Seznam kakovostnih knjig ali Priporočilni seznam za branje, ...).

✚ VLOGA MENTORJA

Glavna naloga mentorja v programu Prežihove bralne značke je spodbujanje k branju. Kdo so osebe, ki jim bralci pripovedujejo:

- vrtci: vzgojiteljicam in pomočnicam, pripovedovanje je individualno ali skupinsko, glede na željo otroka.
- 1. – 5. razred: razredniki, učitelji podaljšanega bivanja, knjižničarji;
- 6. – 9. razred: knjižničarji in učitelji slovenskega jezika;

✚ NAČINI PRIPOVEDOVANJA

Vsebin ne pišemo (ni pisnih obnov), ne gre za pomnjenje vsebine, likov, imen. Spodbujamo jih k sproščenemu pogovoru o knjigi, spodbujamo jih, da pripovedujejo o doživetem v prebrani knjigi, kaj so sami doživljali, opišejo naj junake, vsebino aktualizirajo.

Primeri pripovedovanja: gre za to, da se prilagodimo interesom in željam bralca; lahko je sam, okrogla miza, debata, priporočila sovrstnikom, knjižna čajanka. V vrtcih se je potrebno prilagoditi njim (lahko pripovedujejo sami, skupini, se likovno izrazijo, pripovedujejo ob slikanici, zapojejo, ...).

Tudi slikanice brez besedil so primerne in zelo dobrodošle, saj pomembno vplivajo na razvoj ustreznih knjižnih izrek.

Zelo pomembne pa so prilagoditve za otroke s posebnimi potrebami ali tujce. Vedno se je potrebno prilagajati otrokovim stvarnim zmožnostim. Potrebno je upoštevati željo, kako bo bralec pripovedoval, glede na interes oz izbiro.

Primeri dobrih praks:

- učenci tutorji ali naj dobri učenci berejo slabšim

✚ MOTIVACIJA

Otroke v vrtcih in učence v šolah želimo spodbuditi k branju, branju je razvedrilo. Spodbujati želimo branje, ki ni prisila. Zgodnje branje je namreč zelo pomembno za kasnejši razvoj (glasovno zavedanje, pisanje).

Primeri dobrih praks:

- učence, ki so opravili Prežihovo bralno značko lahko povabimo na razne dogodke kot so knjižna čajanka, noč branja.
- učence, ki so med oceno pri pouku slovenskega jezika, lahko nagradimo z dvigom oceno (priporočamo)

Ne pozabimo, da z branjem dosegamo znanje, branje naj bo prijetno in v užitek!